

Հովեանը, որուն մէջ զխաւորողէս զըստե-
ցան կառավարութեան ստանիներուն վրայ եղած
բարեկարգութիւնը՝ որ զործքի զրուելու վրայ
է, կարգաւորելու համար : Եւրաթ որուն
եօթնեկի խորհուրդին մէջ ալ այս հարկաւոր
խնդիրն և կառավարութեան եկամուսներուն
վերաբերեալ քանիմը խնդիրներու վրայ եր-
կարօրէն խորհուրդներ ըրին :

Ըստ օրերս Վեյ օղակի մէջ տարածուեալ էր թէ Բուսի գունդովն Զինուորիկ սու մասաւ, որ Տաճկի Երկիր է: Բայց այս է այն անցքին օրսիստութիւնը: Եւստ ժամանակէ ՚ի վեր Վաքարէթի բնակիչները Վարդիկէի քնակչաց հետ վեճարանութեան մէջ էին, մասին երկրին իրենց սեփհախնուութեանը համար: Սակայ վեճերուն պատճառաւ այս հարկաւորութիւնները եղան, որ օրէ օր կուենային. որով կրնային այն երկրին հանգստութիւնը խռովել: Սահմանին Բուսի վեհապալանս կառավարութիւնը լռելով թէ մէկ նոր կռիւմը ճայթելու վրայ էր, որ առաջններէն աւելի մեծ ուժի բլար, պատերմուն տալովթեան և երկու կողմի եղած պատարտութիւններուն նայելով, զօրաց դուռովը կարգեց այս վիճակը երկրին մէջ, դէշ անցքերուն առջևը առնելու համար, մինչև որ Բ. Վարդհարկաւոր միջոցներուն ձեռք զարնէ այս վեճը կարգի դնելու, որ կրնար խռովութիւններ պատճառել սահմանին այս մասին մէջ:

Յարգալթ օր 'ւ, յ'նժադիւս . Մշնալիւս գե-
ղն մղկխիդր գնաց աղօթելու, և ետորը 'ւ, յ' քնմ'
սրբաւորն մեծ մարկեալաւ իրգա փաշային և
պալատի դիւսաւոր պաշտօնատարներուն հետ
Պօսթօրի մէջ երկար ժամանակ ժուռ եկաւ :

— 1. Սեծափառ . 1. քրոյն ունկնդրութիւն
ընելու է 1. Սեմ . 1. Լատրիայն փոխանորդ
Սեմի-րմեթի կոմսին և 1. Լատրիայ դորձակալ . 1.
Սեմի-րմեթին , որոնք այս շարժութեան ներկայանա-
լու են :

— Երկուշաբթի զանազուն տեղութեանց դեսպաններուն թարգմանները կանչուեցան Ն. Ս. Բեմ՝ Լիտաւրէն դործեց պաշտօնատար Իր ֆաթ փաշային քովը, ()սկննտան Տէրութեան

Այլ եղած տապի բարեկարգութիւնները որ
շօրժեցի գրուելու վրայ է՝ նորէն ծանուցանե-
լու համար :

— «Այլ չեմք, իհնիւ փաշայն առողջոյցաւ,
եւ իր յուսամբ թէ քիչ օրէն իւր կոտորեալ
առողջութիւնը կրնամիք ծոնուցանել : Աբսին
թէ այդ քորձը պաշտօնատարը սրգէն մինիւր է
յշտիմնէ երթիստը պատրաստութիւնները տե-
նելու :

20 ՀԱՅԿԱՆ

Ի՞նչ փերցին օրերս, (Մամանուն խորհրդարանը
չառ զբաղեալ է Ալեքանդրի գործքերուն փերա-
րներեալ՝ Կոստանդնուպոլսոյ մէջ Բուսից զեւ-
թանին հետ եղած կարգաւորութեան դաշնադրու-
թիւնները գործքի գնելու միջոցները բանեցնելու
Իսոր համար՝ հինգշաբթի արաստոյ կարգի խորհրդը
մը եղաւ Բարձր դուռը, որ երկար ժամանակ աւելց-
կերեալ թէ այս հարկաւոր խնդիրին վրայ մասնա-
ւորապէս քննութիւններ եղան ։ Ի՞նչ խորհուրդէ
հայր Դ. Աճեմ՝ Բնեկրասի կառավարիչ Լաֆի
փաշային արտաւերներ զրկուցաւ, որով այս գործը
բարի վաճառի մը համեմունն կը յուսուցար ։ Այսին-
ալ ուրիշ սուրհանդակ մը Տէրութեան հրովարտու-
ներով Ալեքիա զրկուցաւ ։

— Ընդամենը որ խարձր, գուռը՝ 1, Բարձր, փոխ-
աղբալին նախագահութեամբ եօթնեկէ խորհուրդ
եղաւ, որ անկ ըստ սովորականին երկրին ներքին
կառավարութեան ղեկավարեալ կարգադրու ինեանց վրայ
դարապէցան. անկէ ետքը գործակալները Ժողովը մը
ըլին որ երկար ժամանակ անկ, որուն մէջ մասնա-
ւորապէս հիմնադրուած քաղաքական խորհրդակալ
վրայ դրաղեցան :

— Ըստ հաճելի են կառավարութիւն Վարդի-
պէն առած լուրերը : Վճեն տեղ խառվութիւններ
դադրեցան և դրդիւները գրեթէ հանդարտեր են
Ըյս օրինակ խառվութիւնաց մէկմէն ալ չմարդէր հա-
մար առաջ առնելու դատարութիւնները եղան :

— Ա՛րքիսէի հէ՛վատիս ըստան տաճիկէն որա
վիրը երկու, ամիս դաքրիւնն հոգը նորէն տալու եր
սկսեցաւ շարաւիթ օր :

— Դժոյս 19-ին ցաւալի դիպումով մը պատահեցաւ
Սարայ պուստոս ըստած տեղը, նաւակ մը երկու խի
աւար նաւաստիով՝ որուն մէջը երեք Տաճիկի կա
նոյք և մէկ ալ կրիկայ կային, յանկարծ վերսկիւ ա
նուանեալ նաւակի մը ցտրուելովով՝ որ պարզած ա

ապագայում, կուգար, կընկղմի • և բոլորսփին անհետ
կը լլան թէ: նա, աստի՛նը և թէ ճանապարհորդները:

[illegible]

WILLIAM H. H. H. H.

Ահրանիկ մ յաւն . Մեր հրատարակած վեր-
ջին բարերէն ետքիննէր, որ Իւզիօսի բնակիչ
ները՝ թէափֆի զօրաց մեկնելուն , Մէհէմմէ
Սաֆի փաշային ղեմ անցաւ որ սուլտանութե-
ւոյն լըրած էին , կը հաստատեն թէ Ահիպիի
Տէպրիի եւ Հալքոնտէրէի բնակիչները անոց հետ
միաստով՝ օգնու թեան հասան եւ քաղաքը սրա-
տեղին :

Սէհեմէնս Ստեփ փաշայն իտմէն Ստեփ
 սինն օգնութիւն տղեւոնն այն ալ չուտով դըս
 կեց, բայց անոնց հետ երկրորդ կարգի փաշանն
 ալ զոկեց՝ խառնադպեմնրուն հետ հաշտութիւն
 ընելու և թողութիւն ստգու համար, որ իրենց
 արածնութիւնները պահելու և մննաւանդ հա
 գուսանուն ալ չի դրնալու. խօսք տալովք, մե
 ջմապէս հարստակեցուն և կամբով էր ծառայե
 իրերին, բայց անխմանն ինչպէս որ ասացն էր :

Վանի մը օր տապ լաւնային հինգ վե
զօրքով հէյտաբեանն 6 զանձ ստալը Վառնե
րեբըւս ասուննին, Թեապողնիի տահմանա
դոււիը 140-50 տապալի զիմայնին ելադով, Կար
կին մեղացային զօրքերը վարկները և միւսն ձի
երը և յաւիշտակեցին բոլոր ստալը 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 8

թուրքեր ֆորին ըսածին նայելով, Օմբուդյան բնակիչ
 և բուն թիւը 15,000 Տաճիկ, 10,000 Հնդկ, 1,80
 Հրէայ, 200 Հայ և այլքան ալ Լաբուպացի էին
 Ինչոյց հիմա զանազան հաշիւներուն միջինը առնելով
 130,000 բնակիչ կան, որոնցմէ 45,000ը Տաճիկ
 55,000ը Հնդկ, 12,000ը Հռոմէական և նորա
 քան, 5,000ը Հայ, և 13,000ը Հրէայ են :

Դ՛յս ժողովուրդը ուրիշ պատճառներէն ՚ի զատ
քանի որ պատուաստ ընելու սկսան, երեւելագէտ շատ
ցան՝ և հիմաջ առ հասարակ առևտուրի վրայ կը պա-
րապին : Կրեւելի են իրենց հիւրընկալութեան մե-
ամեն կենցաղական հասարակ գործերը ուն իմացող
ընթեանքը և կրթութեան առաքնանով, որ անշուշ-
տ Կրօնապետցոց հետ ստեպ հաղորդակցութենէն ե-
րկուսեայ պէտր և նաև որ երկրորդ Առլթսն Առաջ-
մուտին և իւր արժանաւոր յաջորդ Ա և հափառ առա-
ջէն Լեւոնիւ Ա՛ճիտին ըրած տգական բարեկարգու-
թիւնները միշտ Օմրանացիները ամենէն աղէկ հաս-

կրթան: Լ. Ս. Գալաքը լեւալեա Լ. Բոսայի երկոր
0 կարգի քաղաքներուն ալ չի նմանիր՝ թէ փողոցն
1 բուն կարգաւորութեան և առնելուն չէքքերուն, ի
2 կրթութեան և լուսաւորութեանը կողմանէ, բայց
3 վերայ այս ամենայնի անանկ բաներ կայ որ լարն կիր
4 քաղաքի պատուին կարգը կը դասեն լինի:

Դեկ ընծող մարդու մը աշխիւս ունշուշտ ոչ կը
բաւու հանդեսները , ոչ ընկերութեան մէջ եղող
պատարճութիւնները , և ոչ հանդիստ կեանք անցընել
դիւրութիւնները երեւելի բան մը երևալ պէտք են
այլ իմ կարծիքս , Օլիւստոյ երեսիլի բաները հասարակ
կաց ոգտին համար չնուած տեղերն են , որոնք հե
զճետե ամմնն օր կէտելիսն ընտկիշերուն մէկ մաս
բարի կոմպոզը և լուսաւորեալ քանի մը մարդասե
ներուն բարեւալը օգնութեամբը . ընտկիշեբուն
բարեկիրթ ընկերութիւն մը ձեանալու յոթարութիւ
նը ուշադրութեան արժանի է , որուն արժողութիւ
կը ճանչնան և արգէն պատուիրորը քաղելու սկսած են

Օմիւռնիա ունի նաև որպիսիքս և կրնայ ըստ
 թէ Միւռնիքի մէջ օրացիր պատկու, սկիզբը այս քա
 ղաբիս մէջ ելաւ Մ. յս ալ մեր ժամանակին րարեկը
 թուումեան մէկ նշանն է ։ Մ. վերջոյ պատմութիւն
 կարճ ընելու համար չեմ կրնար զանց առնել մ
 ասնին նորահաս Օմիւռնացիներուն ուսման սեղ
 որով քիչ ժամանակի մէջ պայծասանապաւ են ,
 յատկութիւնն և փառքերնն ալ էւելնալու է ։

(1) $\frac{1}{2} \frac{d}{dt} \int_{\mathbb{R}^n} |u|^2 dx = 0$ (2) $\frac{1}{2} \frac{d}{dt} \int_{\mathbb{R}^n} |u|^2 dx = 0$

17
 4
 1
 7
 12
 1
 7
 5
 12
 1
 4
 1

4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 5

23
4
4
2
1

1
 2
 3
 4

Ե՛մեն օր թէ ներքին կողմն և թէ արտա-
քաղական ճանապարհէն շարունակ հետեւակ զօրքեր
կուգան . բայց ըստ մեծի մասին անխառն փութե-
րով : Ե՛յս տեղ ելած հիմնական դրաց թիւը
գրեթէ 18 — 20 հազար հողին շտի է , քիչ
մը ժամանակէն ուրիշ ալ գալու են . և լրւած
է թէ շատ զօրքեր կան ճանապարհէ ալ տեղ
գալու : Ե՛յս զօրքերուն մեծ մասը բանակած են
հին վաղեման սկզբնէն մօտ՝ Երևանի փառա-
փայրի մը մէջ , որ թաւանայ դեպք կը շրջադա-
տէ . և յիշատի պահանջն է թէ զիրքին փող-
կութեամբ և թէ այն տեղն օգին մաքրու-
թեամբ :

ԱՐՏԱՔԵՆ ԵՒԻՐԵՐ

ԵՆԻՐԵՆ

Իրանացի չփոխութիւնը տառնց խոստովանու և
առանց բռնութեան շարունակ կը տեւ , բայց միշտ
նոյն սաստիկ յոգարութեամբ : Վաւերիս () քոն-
նէլ առաջ կերթոյ՝ աւելի աղէկ կը յայտնէ իր միտ-
քը : Հիմայ որ՝ ոչ հարաւային բնակիչներուն , այլ
հիւսիսային Իրանացիներուն կը քաղաքէ , որոնք
աւելի իրական և զգուշաւոր են առաջիններէն , անոր
համար աւելի ընդարձակ կը պատմէ իր դիտարկու-
թիւնը , և հիմնական ըսածներուն նայելով՝ կերեալ
թէ միտքը հաստատ զրեւ է որ քանի՞ն թողաւու-
թիւններով պիտի չլուսահանայ . ինչպէս քիչմը
առին առաջ պիտեմով գոհ ըլլալու էր : Տիւնաւոր
մէջ ըսեր է թէ Իրանացի բարձրակներն նորոգու-
թեան որպիսութեանը վրայ թէ որ խնդիր կը լսուի ,
1831ին աշխարհագրութիւնը կանոն պիտի ըլլայ մե-
զի , որմէ իմանալու եմք թէ իր քաղաքը կրնայու է
փոխանորդ ունենայ . այսինքն քաղաքը որ 9,000 բն-
նակիչ ունի՝ փոխանորդ զրկելու իրաւունք կունենայ ,
որով կոմսութիւններն ալ մեջը գնելով 300 անդամի
կը հասնին : Ե՛մեն քաղաք որ փոխանորդ ունենալու
իրաւունք ունի՝ 100 լիւր հատուցանելու է , նոյնպէս
և գործակալներ զրկելու է Տիւնային՝ ուր տեղ քըն-
նուելու է միտքիս մէջ եղած քաղաքաւոր : Ե՛ր քաղա-
քը որ չուզէ այս նուազութիւնը , կարծեմ թէ ուն-
արժան ըլլալ պէտք է Իրանացի խորհրդարանին
մէջ փոխանորդ ունենալու : Ար ընտրուած գործա-
կալը որ այս նուազութիւնը չի ունի , ուրիշ ժա-
մանակ ալ արժան չըլլայ նոյն քաղաքին փոխանորդը
ըլլալու : Ե՛հո առանկով Տիւնային մէջ ըստ զիպաց
300 հոգի ժողովուրդ կ'ընէ :

Ե՛յս արքունական դանձին՝ որտ փութեացունքը
հաստատեցին ազգային պարսպը ինչքանիւ և միաց-
եալ թաղաւորութեան Ե՛նդգիւն և Իրանացի անց-
եալ տարուան մարտ 24ին վերջ եղած հաշուէն
2 միլիոն 421,775 լիւր սմեռին 14 . Ե՛յս և կա-
մուտը աւելցաւ :

ԲՈՒՍԻԵ

Ս կը զին սրէրս , այս երկրիս Հրէից հասարակու-
թեան զննարկները : Ե՛յս Երևանիս . Բուսից
Ինքնակա ինչքանապիւր մը զրկեցին , որ այս տարուան
ապրիլ 21ին եղած Խորհրդ քարհիւսմի յետ դարձնե-
լու . որով Իրանայի և Եւստրիայի սահմանորդ-

ութիւնները բնակող հրէաները կը պարտաւորէին այ-
նուհետեւ Կայսերական Տերութեան ներքի կողմերը
բնակելու :

Ս Պ Ե Ն Ի Ն

Իրկիւս մէջ ապստամբութիւնը երթալով կը տա-
րածուի : Ժողովուրդը Հիւսիսէն Հարաւ , Երևան-
քէն Երևանաք իրենց հակառակութիւնը իրարու կը
յայտնեն : Իայց ամենէն մեծը աղջկային պահապան
չօրքերուն խոստովանեց հետեւին է : Ե՛յս տեղիս
փիշակը ամենի օր աւելի գործնական կը լսուի : Սարա-
կուն և Վաւերսէն ի զատ բոլոր ամուր տեղերն
ալ ապստամբներուն ձեռքն են : Ե՛մեն մարդ կը վախ-
նայ Պարոյրի փայ գալու վտանգներէն : Սնեմու-
թիս զրկեցին հրամայող պահապան զօրքերը մինչև հի-
մայ թագուհին փոխանորդին հաւատարիմ կը մնան :

Սերանո զօրապետը ահազին բանակ մը և Սպա-
նիայի առեւտը 50 հազար հողին տեղի վրայ կը
պատրաստեն : Կարմաւիկ և Վաւերսէն զօրապետներուն
օգնութեան համար մարդեր և թնիմանութիւն կը
զրկուին :

Պարսկերէն առեւտը յունիս 10ին հաստատեց ին-
չքէն առաջին պաշտօնատարը նորէն կարգեցաւ :

Ե՛յս առժամանակեայ կառավարութեան սուրբին
գործքը յունիս 17ին հրապարակեց իր հրատարակելի
է . որով կը յայտնէ թէ Ս իր թաւարի դուրսը թա-
ղահայն փոխանորդութեան պաշտօնէն զրկուի է .
և կը քաղաքէն Սպանիացի միտքիտական օգնեցին
համեմատ հաղանդութեան պարտաւորութիւնը :

Թէ և առանկ է , բայց Սպանիայի մէջ կառավարու-
թեան ամեն գործքերը չի փոխաւ են :

Ե՛տեաններ կը հրամայեն , հարկերը կը ժողովեն ,
քաղաքական փոխանորդ կը սահմանեն , բանակները կը
պատրաստեն :

Սիւս կողմէն Երեւոյ պաշտօնատարը Կարսթիւն
բոլոր իշխանութիւնէն վար ինչու և կը հրատարակէ
մեծամեծներուն հաւաքելէն առաջ , որոնց միայն վի-
րաբերի պէտք էր այս մեծ խնդիրը :

Թագուհին փոխանորդը անձնիշխան կը վարէ իւր
իշխանութիւնը Սարսիտի մէջ , իւր հրամաններուն
զօրութեամբ որպիսիներուն համարձակութիւնը խա-
փանուեցաւ : Եւրոպի կողմի օրապիւրները Տերու-
թեան արգելուելով չեն տարուի :

Ինչոր Եւստրիայի նահանգը Տերութեան դէմ
զգեր է , տեղւոյս կառավարութիւնը ստակ գտնալու
նպատակով , ամեն սուրբին հարիւրին 25 ինչքէն ,
բայց այն ապրանքներուն համար որ ուժը օրուան
մէջ մաքսէն պիտի անցնին , և Տորէն և որ ետքը այս
տարբը հարիւրին 16 պիտի ինչու . և Տոր ետքը հար-
իւրին 12 . յունիս ամսին 16 էն սկսելով . Ե՛յս Եւրո-
պիայի գրեր են . ծանուցանելով թէ և ուրիշ իրար
եղաւ , բայց չըլլայ թէ ապրանք զրկեն :

ՏՈՒՆԵՍԵ

Երկնք 8 յուլիս . կառավարութիւնը և հասարա-
կութիւնը՝ այս երկրին ցաւոյի փիշակին վրայ միշտ
նոյն միտքով բնուած են :

Գաղղիացի չաղէնուր մեկնելէն առաջ , երկր
պաշտպան Տերութեանց գործակալները նոր խոր-
հարդ մը բրին արտաքին գործոց պաշտօնատար Պ
Ինչուին հետ , Տերութեան ծախսերուն մէջ բնու-
թեան ինչքան համար՝ որ կամայ ահամայ երկու միլիոն
500 հազար տարածի ըլլայ , պէտք է : Ե՛յս խնայու-
թիւններուն վրայ հասարակութիւնը անհաճոյ ներ-

գործութեան մէջ մնացեր է , և գետններն ալ հա-
տարակց բարկութեանը մասնակից եղան՝ տեւալով
որ բոլորովին արժանաւոր , աղջկային և Հիւսիսային
ծառանքերը թողնելէն զրկուեցան և Պալատիկները
խնայուեցան . որոնց հաղար անգամ արձակման հրա-
ման տուին և հրամանը երբեք չի կատարեցաւ : Գոր-
ծակալները խորհրդակցութիւններ բրին այս բանիս
համար և կը յուսան թէ այս անգամ վերջ պիտի
ըլլայ :

Ե՛յս օրուան Խարսիլիս երթալու Գաղղիական
չաղէնուր կառավարութիւնը 500,000 տարածի կը
զրկէ Իսթիւլի պարտնեւորուն փոխ առած ստակին
չափէն և պարտքին հատուցմանը հաշուին համար :

ԳԵՂՂԻԵ

Հունիս 15 թիւով Սաքարային (Շէշլի) կը
գրեն :

Սաքարայի բարձր հրամանատար Դէրի գնդա-
պետը յողմեց Եւրիին երկրի գերազանցութեամբ :

Եւստրիայ տառն առաւտուն ժամը վեցին տակաւին
Եւստրի Կատիւր քունի մէջ ըլլալով , վերողրեալ
գնդապետը յանկարծակի վրան յարձակեցաւ , և ե-
թէ միւր գաղնակից Եւստրի Երեւոյ պատերազմու-
կան ստակոյի ձայնը չզրկելով՝ թշուառները չարիքը
նշին , անոնցմէ մարդիկ կարող չըլլալու էր փախուլու :

Կոյն ժաման Դէրի գնդապետը 150 սպահ զօր-
քեր յարձակեց անոր բանակին մէջ , ուր տեղ չի ու-
թութեան մէջ ձգեցին հետեւապիւրները՝ կանոնաւոր
և հետեւակ զօրքերը : Սէկ վայրկեան մէջ շիւ-
թութիւնը ընդհանուր եղաւ , և 300 կանոնաւոր զօր-
քեր սպանուեցան , և դիակներն ալ այն տեղ մնա-
ցին : 150 դիակ մեր ձեռքը անցան , 3 սրկէն տակի
թմրուի , Եւրիին մէկ գեղեցիկ գրոշալը , միմալ իր
խալիֆաներուն , 520 ուղտ , 180 թամբաւոր ձի ,
100 բնանաւորեալ ջորի , 400 հրացան , սուրեր և
ատրճանակներ :

Եւրիին հեծած 3ին սպանուեցաւ և իր դատա-
տանին թուղմնալ մեր ձեռքը անցաւ . նոյնպէս և
դանտան խալիֆաներու և ուրիշ երկնի անձանց
հետ ունեցած թղթակցութիւնները . առանց հաշուե-
լոյ այն անասն տարը՝ որ մեր տեղացի Եւստրիները
բրին այս առաւտուն :

Ե՛յս գործքը մեծ խնդիր պատճառեց Երկրիս մէջ
և բարձրական ազդեցութիւնը տուաւ Եւստրիներուն :

Դէրի բանապետ գնդապետը , որ բարի կամք և
երկայնատեմութիւն ունի , յուսալ պէտք է որ պարս-
նով լալիս շատայն . տակաւին ցոյսօր Եւրիին և
տեւեն է :

Եւր կողմէն երկու սպահ վերաւորուեցան մէկ
գլխաւոր բանակիտղի մարեջախտ մնաւ , և հինգ
քաղաքացի Եւստրի մեռան կամ վիրաւորուեցան :

ՅԱՆԱՅԵՆ ԵՒԻՐԵՐ

Եւստրի մէջ բնկերութիւնը հաստատուի է
միւսամարտութիւններուն տոյնը տեւելու նպատա-
կով : Երգէն այս բնկերութիւնը 326 անդամներ ու-
նի , որոնցմէ 21ը մարդէն , կոմս և գերակոմս են .
13ը արհուսականներու աղաքներ , 15ը տապիւս , 16ը
խալիֆաների անդամներ , 30ը նուազեա և զօրա-
պետ , 4ը տեղութեան ծովային զօրքերու տեղա-
կալներ և զօրապետ ինքն , 86ը ցամաքային զօրքերու
հաղարապետներ , հրամանատարներ , զօրաղլու ինքն
և տեղակալներ , 24ը փաստաւոր և 77ը քաղաքացի :

Մեղակացաց աշխարհապետութիւնը որն օր ինչ աստիճան առաջ ելնալուն վրայ նոր օրինակ մ'ալ, որ Տէպա օրագրին հետեւող նամակով գրեր են Մարտիկի նաւահանգստէն (նոր Հէլանտա) փնտրուար 10 թիւով 1843ին :

Մեղակաց աւանին 10ին Մեղակաց անուն Վաղղիացաց տէրութեան քորվէթը Պ . Ղալիի հրամանատարութեամբ մեկնեցաւ նոր Հէլանտայէն Վաղղիա դառնալու : Շամբորգովման մէջ հանդիպելու է կղզիներուն նաւահանգստին , խալիին , Սարքեղեան կղզիներուն և Ղալիին : Մէն անուն քորվէթին հրամանատար Ղալի նաւապետին պաշտօնը Պերար նաւապետին յանձնուեցաւ :

Վանիմը ժամանակէ ի վեր ձայն ելեր էր թէ Մեղակացիները իրենց տէրութեան անունով և նոր Հէլանտայի բոլոր կղզիներուն իշխանութիւնը իրենց ընտրուած վրայ հրատարակած իրաւունքով , Մարտայի նաւահանգստը և Վաղղիացի գաղմականներուն բնակած կրկին ալ տիրելու են :

Հունիս 18ին Պ . Շորթլանտը որ գաղմականներուն կառավարիչ անուններ էր , ի կատարի աւանդ պրիքով հասաւ , և Վաղղիացաց նաւատորմին հրամանատարին հետ երկուս խօսակցութիւն ընելէն ետքը , նոյն ամսոյն 25ին Մեղակացաց դրօշակը երկրին վրայ կանգնեցաւ : Պ . Պերարը անանալով որ Պ . Շորթլանտը իր տէրութեան օրինաւոր հրամաններ չունէր այս բանիս վրայը , արժանի պատկոյն այս տիրելով առաւել շնորհակալ և այս անգին մեկնելուն համար տէրութեան հրամաններուն սպասել : Իր շնորհակալութեան իրենց օրինակը Վաղղի անուն պաշտօնայ օրագը նաւով Վաղղիա դիւպեցաւ :

Մեղակացի գրողները կանգնուելուն պէս , գաղմականաց կառավարիչը ծանոյց այն հրամանը՝ որ կարգիլ օտարալոյցաց նաւերուն նոր Հէլանտայի ծովը , իրենց բնակէն մինչև երեք մղոն հեռի տեղ պաշտօնայ որս ընելը : Վաղղիացաց այս անգի իշխանութիւնը զննեցաւ , և Վաղղիայի գաղմականները Մեղակացի օրենքին տակ մտան : Վաղղիացաց ստացուածքներուն չին դպնար և կը պաշտպանեն : Վաղղիացաց նաւերուն մէջերը զննելու են Մեղակացաց մարտապետները և նոր Հէլանտայի ուրիշ նաւահանգստներուն կանոնին համեմատ մարտ անելու են տարանքներուն համար , պարկեր 100ին 5 ըստ արժուողութեան , 100ին 15 կրկին , և ամեն մէկ մեծ արուակ օղէն 6 1/2 ֆունտ : Պ . Շորթլանտին առաջին գաղմակութեան պաշտօնը՝ դարձաւ իր վրան մնաց , և Պ . Վաղղիքը մաքսը իր հարկահան կարգուած է :

Փետրուար 4ին Վաղղիայիները Պերար հրամանատարին յայտարարութիւնով իրենցն՝ որով կը ծանուցանեն , թէ Վաղղիայի իշխանութեանն ուրիշ չին ուղեր ծանուցալ , մինչև որ Վաղղիայի տէրութիւնը իրենց հաստատութեամբ չծանուցանէ երկու տէրութեանց մէջ եղած կարգաւորութիւնները՝ որոնց համեմատ Մեղակացիները դրօշակներ կանգնեցին : Մարտարարութիւնը ամենապայելու ձևով գրուած ըլլալով , կարելի է թէ այս անգի կառավարիչը ընդունէ իրեն : Վաղղիացիները իրենց ստացուածքներուն ժառանգութեանը վրայ ապահով ըլլալով , հիմայ կը յուսան թէ իրենց տէրութիւնը ամեն պէտք եղած հարգները գործել կը գնէ , Մեղակացի գործակալներուն ամեն տեսակ բանասիրութիւններէն ազատ պահելու համար , և այն և այն :

Վաղղիայի մը 25,000 խուլ և համր կայ , այսինքն ամեն մէկ նահանգին մը 300ի մօտ :

Վերամիջի օրագրիները անցմը կը պատմեն որմէ օտարաւոր դատ մը հետեւեր է : Մեղակացի իշխանութեան Վաղղիայէն քաղաքին մէջ քիչ մը ծեր մարդ մը Վարածն ըստած տեսակ թուղթ խալիլու տեղունի մը առջևը նստած էր , և շատ անգամ ալ խալիլայեր էր և առջևը ծրարով մը ոտի տակներ կային : խալիլն սեղանաւորը քալից մէկ երկու երեք թուղթ և խալիլացուն ձեռքի եղած թուղթը 1,000 տիւքա տասկ շահեր էր : Սեղանաւորին խալիլ ընկերը անծանօթ շահողին մտնելուց թէ խալիլին ինչպէս շարունակել կուզէ : Մարցուցած մարդէն պատասխան չեղաւ և ամենին շարժելու նշան մը ցոյց չի տուալն ուղի ստանկներուն դումարը անելու : Իր հայուածքը անշարժ մնաց թուղթին վրայ ուղղեալ , երեսը իր կապուտակ գեղեցութեամբ մնաց : Մար պէս երեք կամ չորս ուրիշ հարցումները ընելով պատասխան չեղալէն ետքը , ուրիշ խալիլացուն համբերութիւններ կարծեցուն , և ամեն մէկը գեղեցիկ մարդին ձեռքը բռնեց և տեսաւ որ մարմարիոնի պէս պաղեր էր և մարդը մեռեր էր :

Վիակը վերուցին և սեղանաւորին խալիլ ընկերը կամուրջով մը այն 1,000 տիւքան եւ քալից պահանջելով թէ խալիլը գաղմական ըլլալով , ողջ անձինք միայն կրնան դայն զննել և ոչ երբեք որը մարդ մեռածի մը հետ : Միւս օրը ժառանգորդները եկան և խնդրեցին մեռնող ազգականներուն շահած գումարը , հաստատելով թէ մեռնողը սկսեց և շարունակեց խալիլ այն ձևով ինչպէս որ կանոնադրութիւնը կը պահանջէ , և սեղանաւորը պարտաւոր է բոլոր խօսք առածը հաստատելու : Իրար այն է որ շահող ինչ ատեն որը էր՝ խալիլու սկսեց , և անկարելի է յայտնիլ թէ շահելէն առաջ մեռաւ և թէ շահելու վայրկեանին մէջ : Սեղանաւորին և ժառանգորդներուն մէջ եղած այս դատը դատաստանարաններուն յանձնուեցաւ :

Մեղակացի օրագրիները մէկ դարմանալի կենաց երկարութիւն մը կը ծանուցանեն այսպէս , թէ Սէն Րաֆայէլի մէջ 1699ին ծնած կին մը զեռ կապրի և հիմայ 144 տարեկան է , ինչ ատեն 118 տարեկան էր իւր օղբին տեսութիւնը կարծեցուն , և ինչ ատեն 138 տարեկան մտաւ՝ դարձեալ ձեռք բերաւ զանի :

Վարձարաններու մէջ շոգեգործները առ հասարակ եւեղալով , շատ ժողովուրդի ընկերը կը ընեն : Իւր անունով Մեղակացի Պերարիմէմ ժողովրդի մը մէջ մտնելու ներկայացուցած հաշիւէն հաստատեց , թէ 1792ին եղած բոլոր մեքենաները 10 միլիոն հոգի ընկերը կը ընէին , 1827ին 200 միլիոն և 1833ին 400 միլիոն , ուրեմն երկրագունդի բոլոր բնակիչներուն կէսին աշխատութիւնը կը տեսնուին :

Մանուածնելու դործարանին իրենցն , որ առաջ մէկ վաղղիական մէջ 50 անգամ կը գաղմային , հիմայ ամենին նոր մեքենաներով նոյնապի մեքենան մէջ 8,000 անգամ կը գաղման : Սեղանաւորի մէջ մէկ ընթացք մանուածի դործիքը կոյ՝ որ 136,000 իւրիւն է և շարժը 1,200,000 Մեղակացի մըն բաւարար թիւ կը ընէին : Վեղենարքի մանած բանող Վիակներ իւր 2,500 բանուորով ամեն մէկ օր սոյնքան թիւ կը հանէ , որ երկուքուկէս անգամ կընայ շրջապատել երկրագունդը :

Հետեւեալ օրինակէն կրնացուի թէ Մեղակացի մէջ որքան շուտով նաւեր կը պատրաստուի , որուն պատճառը նաւարաններուն բարեկարգութիւնը դարձանալի ըլլալն է :

Կիկղոս անուն ֆուգալա շոգեւալը որ 450 ձիու

ոյժ ունի , ամիսով չափ առաջ Սեղանաւոր նաւարանէ կը անկալմանդէն , և մի միայն մեքենայն մէջն էր : Միւս շոգեւալը տէրութեան յանկարծ հարկաւոր ըլլալով , կիրակի օրը արեւը ծագելու ատեն Վիակէն նաւապետը իր պաշտօնատարներով և այն քաղաքի գաղմական նաւապետներով մտաւ մէջ : Հետեւեալ օրը կէս օրէն ետքը նաւը ամեն պատրաստութեամբ կազմ , և 300 փնտ անուի , թնշանթները , վառօթը , սուրբերը , շուրը , ուղեցոյց թուղթները և իւր ամեն տեսակ զենքերը բնուաւորած էր , և նաւապետը կը ծանուցանէր թէ պատրաստ է մեկնելու : Իւր յիշատի երեքշաբթի առաւօտուն մեկնեցաւ Միւս լանտայի ծովերըները երթալու , ուր անգլանքն է հիմայ :

ՆՈՐԱՆԻՊ ԳԻՎԱՆԻՐ
ԵՂԵՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆԻՐ

Ի ՄԵՆ ԵԲԵԼԻ Ի ԶԵՆՈՒԿՆ ԽՈՐԱՆՈՒՅ
Ի ԴԵՐՈՒԹԻՒՆՆ 300ԼՈՒԹԵՑ ԵՒ 3ԵԶԵՏՈՒԹԻՒՆՆ
ԲԵՏՈՒԹԻՒՆՆ

Մշակատարեաց Հանգր կարիւնանց՝ գաղմական
Կարնայ :

ՏՊԵՐԼ Ի ՄՈՍԿՈՒ
1841 ամի :
դին 15 դուռու :

ՆԼԻՐ

Սոսն փրկագործ շարժարանաց և խալիլութեան
Տեան մերոյ և փրկին Հիւսուի Քրիստոսի :

Հաւաքեալ լլնտիր հեղինակաց աշխատասիրութեամբ յիշեալ Հեղինակին :

ՏՊԵՐԼ Ի ՏՓԵԼԻ
1841 ամի :
դին 5 դուռու :

Միւս գովելի գրքերէն դնոյ ամեն ուղղը , ի Պօլիս Մեղակացի Սոսնիկոնանց բնակարանը կը գրանայ , յիշեալ Հայրենասէր օրագրոյն Սեղանաւոր իւր : Հ . Մեղակացի մեքենանց բնակարանը :

Սեր նախնիկաց իրիւմ Վաղղիայի յօգուածին մէջ փոխանակ քնելու թէ Մեղակացի Սոսնիկոն իր իշխանութիւն ամենանոյն հետ մայրաքաղաքս պաշտպան են , դարձան ըսեր ենք :

ՓՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԿՈՒՄԻՏԵՆԻՐ

Իւրմի , 23 Հոկտեմբեր :

Լոնտոն	109	110
Փարիզ		
Վիննա		
Մարսիլիա	170	174
Թրեքստ	442	444
Օտէսա		

Վերագրուածները հինգնոյով վաճառուեցան , թէ և փոխանակարքի ստանալով ալ բուական դործողութիւններ եղան ինչպէս 1 յետարան 125 126 , Թրեքստ 503—507 Մարտիկան 201ի , բայց վաճառողները ստակր անելով փողերուն փոխանորդին կը տանին և հինգնոյով կը փոխեն :

ՁԱՐԻԹԻՒՆ

Ի ՏՊԵՐԼՆԻ ԵԲԵԼԻՆՈՒՄՆԵՑ ԵՒ ԿՈՒՄԻՏԵՆՆ